

Szobota Csaba (1959–2019)

Elment egy csodálatos elme. Megbecsült, szeretett kollégánk, Szobota Csaba erdőmérnök, informatikai csoportvezető életének 60. évében hosszú betegség után 2019. november 14-én elhunyt. Mély

megrendüléssel búcsúzzunk tőle.

Szobota Csaba, 1959. december 23. napján, Kazincbarcikán erdész családba született. Általános iskolai tanulmányait Szendrőn, középiskolai tanulmányait a Miskolci Földes Ferenc Gimnázium matematika tagozatán végezte.

1979-ben sikeres felvételi vizsgát tett a soproni Erdészeti és Faipari Egyetem Erdőmérnöki Karára, tanulmányi eredménye 4,64–5,00 között mozgott, majd jeles minősítéssel 1984-ben okleveles erdőmérnök képzését kapott.

Érdeklődési köre igen tág volt, az erdőhasználat, az erdőművelés, a matematikai statisztika és a számítástechnika erdészeti alkalmazásának problémái egyaránt érdekelték. Az egyetemi évek alatt megnősült, három gyermeke született Zsófia, Márton és Luca.

A szombathelyi székhelyű Fakombinát-nál műszaki gyakornokként helyezkedett el, később számítástechnikai rendszerszervezőként, fahasználati belső tervezőként dolgozott.

Az erdőgazdaság önállóvá válását követően informatikai csoportvezetői feladatokat látott el. Feladatai közé tartozott a társaságnál az ügyviteli és erdőgazdálkodási szakmai folyamatok fejlesztése, rendszerszervezése és programozása, rendszergazdai feladatok ellátása. Több mint egy tucat programnyelvet ismert és használt fejlesztései során.

Nevéhez fűződik a Szombathelyi Erdészeti Zrt. és jogelődjei erdőgazdálkodási rendszerének 1993-ban történt újraindítása, 1996-ban a terepi lekérdező rendszer és a tárgyi eszköz nyilvántartási rendszer

kialakítása, 1999-ben az anyag- és termékforgalom rendszerének és 2006-ban a munkabér és a munkaügyi rendszerek létrehozása.

Munkáját, szakszerűen, nagy teherbírással, lelkiismeretesen végezte. Munkavégzését, emberségét, vidámságát munkatársai és a Társaság vezetése egyaránt elismerte.

1983 óta volt tagja Országos Erdészeti Egyesületnek. 2001-ben *Vas megye műszaki fejlesztéséért* kitüntetés, 2012-ben a *Vas megyei erdők szolgálatáért Eziüst Erdészsilag* kitüntetését kapott.

2019. évben pedig kiemelkedő emberi és szakmai tulajdonságai, valamint a Vas megyei állami erdőgazdálkodás kiegyensúlyozott és biztonságos gazdasági működésének informatikai támogatása érdekében végzett tevékenysége elismeréseként *Pro Silva Hungariae Emlékplakett* kitüntetésben részesült.

Ami egyszer véget ért az addig él, amíg emlék marad. Vidámságod, szakmaszereteted, hatalmas tudásod, emberséged emléke örökre velünk él.

Ferenczi Tamás

100 éves Ukrajna tiszteletbeli erdésze, Sztajka István

Idén tölti be 100. életévét prof. dr. Sztajka István biológus-ökológus, az ukrán Kárpátok nyugalmazott ökológiai főkutatója, a Zvolenský Műszaki Egyetem Erdészettudományi Karának doktor honoris causa tagja, az ukrán Botanikai Társaság tiszteletbeli tagja, Ukrajna tiszteletbeli erdésze, a Nemzeti Parkok Védői Szövetségének tagja.

Főbb kutatási területei: erdészettudomány, erdőökológia, növényföldrajz, védett területek és nemzeti parkok botanikája. Tudományos eredményeit tíz tudományos monográfiában írta le, több mint 500 tudományos közleményt adott közre, amelyek mintegy 100 külföldi folyóiratban jelentek meg. Szakmai irányítása alatt számos mester-szakdolgozatot védtek meg, sok tanítványa jelenleg már doktor vagy professzor.

Sztajka Stepan Mihalylovics 1920. március 14-én született, keresztény családban, egy kárpáti hegyi faluban, Kricsfalván. Élete során négy különböző állampolgársággal rendelkezett a politikai rendszerváltások miatt.

1938-ban az akkori csehszlovák vezetés alatt Huszt városában sikeresen végezte el a gimnáziumi tanulmányait. Később tanárként dolgozott Taracúfalun.

1949-ben diplomázott a Lvivi (Lembergi) Mezőgazdasági Intézet Erdőmérnöki Karán, majd 1951-ben az Ungvári Erdészetről kapott állást.

1952–1955 között posztgraduális tanulmányokat folytatott.

1969-ben védte meg doktori disszertációját *Tölgyesek a Kárpátokban* címmel.

1970–1974 között az Állami Természet-tudományi Múzeum tanszékét vezette.

1980-ban botanikus professzorrá avatták.

Kutató professzorként mindig is vonzódott a Kárpátokhoz és a szomszédos régiókhoz. A kárpáti zonális bükkösökben ő vizsgálta a korai és közép holocén idők óta fennmaradt közönséges európai lucfenyőt, tölgyet, nagylevelű hársat, tiszafát, kozák borókát. Kutatásai alapján felvázolta a jégkorszak utáni növényfejlődés történetét.

Ő kezdeményezte és alapította a természetvédelmi területeket, nemzeti és regionális természeti parkokat, bioszféra-rezervátumokat Nyugat-Ukrajnában, melyek természeti, ökológiai, gazdasági, társadalmi, etnikai és kulturális jelentőségűek.

A lengyel és szlovák tudósokkal együtt hozták létre a háromoldalú lengyel-szlovák-ukrán Keleti Kárpátok Bioszféra Rezervátumot (területe 208 089 hektár), amely 1999 óta az UNESCO nemzetközi hálózat része.

Professzor Sztajka István ma is aktív résztvevője nemzetközi tudományos konferenciáknak akár Ukrajnában, akár külföldön, amelyeken magas szinten képviseli az ukrán tudományt.

Támogatta és támogatja a tudományos kapcsolatokat a külföldi egyetemekkel és kutatóintézetekkel. Tanított a Bécsi Műszaki Egyetemen, a mezőgazdasági akadémián Zólyomban, a Mendel Mezőgazdasági Akadémián a csehországi Brnóban, az Ulmi Egyetemen Németországban, a Botanikai Intézetben a Cseh Tudományos Akadémián Prágában, és a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetemen is.

1995-ben az Európa Tanács Strasbourgban a Goethe Alapítvány *Peter Lenne aranyéremmel* tüntette ki.

2005-ben *Ukrajna Állami Díját* kapta *Tudomány és technika kategóriában*. 2010-ben Ukrajna elnöke kitüntette a *III. fokú Érdemrenddel és Ukrajna Tiszteletbeli Erdészévé* nevezte ki.

2020-ban jelenik meg két új monográfiája *Visszafordíthatatlan változások a bioszférában* és *A Lemkó vidék védett területei*.

Sztajka István kiváló egyéniség, az ukrán természet-tudomány jeles tudosa!

Nagy köszönetet mondunk önnek István bácsi, a fiatal erdészgenerációk, geográfusok, környezetvédők oktatásáért és nevelésért! Köszönjük a nagylelkű szellemi adományt, amit gazdag tudásával és tapasztalatával átadott! Dicsőséges 100. születésnapja alkalmából fogadjon el a legjobb kívánságainkat, kívánunk jó egészséget, boldogságot, jólétet, családi szeretetet.

Szabad Attila

egyetemi hallgató, National Forestry University of Ukraine (UNFU)

Szerkesztette: **Möcsényi Miklós és Nagy László**